

Benjamin pozorně poslouchá můj plamenný projev. V emigraci žije téměř čtyřicet let. Český smysl pro humor neztratil, a přidal k němu ten anglický. Po mnoha letech pobytu ve čtvrti Hampstead moje zděšení nesdílí.

„Chápeš, že ta osmiletá holka nemá vůbec smysl pro humor?“

Pracuji u Alice už čtrnáct dní a za tu dobu se mi nepodařilo Caroline rozesmát.

„Asi má holt jiný smysl pro humor než ty. To se někdy s českým humorem Angličanům stává, víš? Nemůžou za to, nenarodili se v Česku. Třeba ji taky mate český akcent.“

„Všechny osmileté děti musejí být stejné!“

„Nesmysl. Například Araba švejkovinám nenaučíš. A nezapomeň, že je vychovávaná tak, aby obstála v internátní škole. Tam ledničky na hlavu nepatří.“

„Ale...“

„Až budeš potřebovat změnu, přijď sem, u mě je práce dost. Jsem trochu bordelář a uklízet mě nebaví.“

To je pravda. Kam oko pohlédne, vrší se pyramidy knih, výstřižky z novin, papíry s poznámkami a sklenky od vína či čaje. Benjamin je myšák, zahrabaný po uši v kouscích papíru, odkud mu čouhají jen prsty, kterými celé hodiny hladí klávesnici počítače. Když jsem si přečetla ukázkou z jeho nového rukopisu o sexu, smála jsem se nahlas.

Ukusuji slavné Louisovy pišingry a zapíjím je skvělým čajem s mlékem. Barva čaje, který mi Ben nabídl, mě vyděsila – dokud mi do šálku nedolil mléko. Čaj

dostal barvu medovou a je výborný! Člověk se nesmí nechat zmást původním odstínem, který se podobá vylouhovaným hnědým ponožkám, ke kterým se připletla jedna černá. Benjamin je výborný hostitel. Brzy však zívám na celé kolo, a ke svému potěšení jsem usazená do pohodlného vozu a dopravená na svou základnu. Emigranti jsou zajímaví – nasáli zdvořilost, která Čechům často chybí, zůstala jim ale slovanská vřelost.

Kontroluji mobil. Velké děti se ozývají sporadicky, ale vím, že to jistí babičky – zprávy mi podává nejmladší dcera. Denně mi pošle několik esemesek, na které já odpovídám jednou za den – právě večer. Ležím ve vaně a čtu:

10.12 Mami napiš babi že nemusim sníst každý ráno celej chleba ale jenom půlku. A že nemusim pít kakao.

11.01 Nemám tu holinky. Babi mi půjčila svý a vzala si ty dědový ale mě sou ty její velký protože prší. Říkala jsem babi že houby nejím ale stejně mi je dala.

16.32 Mami babi šla k nějaký kamarádce a já se tu nudim. Řekni babi ať mě nezamyká chtěla jsem jít ven a sem zamčená.

Napíšu dlouhou a veselou odpověď. Víím, že si nesmím nijak postesknout, ani jí vyprávět o svých svěřenkyních, protože by ronila slzy jako krokodýl. Jsem ve vaně tak dlouho, až mám rozmočená bříska prstů, jako když jsem byla malá a hrála jsem si v ní celé hodiny. Máma mi jen chodila připouštět teplou vodu, dokud v bojleru nedošla její zásoba. A kdo mi vlastně v dětství stříhal nehty? Nevzpomínám si... nejspíš jsem si je okusovala.

Ještě kolem půlnoci nemůžu usnout. Přemýšlím, jak na Caroline. Nejde mi do hlavy, že je takový sachar. Může za to přepych, v kterém žije? Vzpomenu si, jak jsem vyjekla, když jsem zjistila, že nejsem barvoslepá ani bláznivá, že to jen Caroline s Valerií mají šestero bačkorek – od světlemodrých a růžových (ladících s barvou omítky v dětských pokojích) po bílé a černé (šachovnice v kuchyni). Místo oveček se snažím spočítat, v kolika převlecích už jsem je viděla. Napadne mě hříšná myšlenka, že bych se mohla Alice zeptat, kam odkládá oblečení, z kterého holky vyrostou, a převést je do Čech kamarádkám s menšími ratolestmi. Musím se zeptat Anny, jestli něco takového už nezkusila a pokud ano, s jakým ohlasem.

Rána už pro mě nejsou tak děsivá. Víím, co se ode mě očekává. Vlastně se sobě podobají jako vejce vejci. Holky jsou hodné, zdvořilé, jen moje snaha sblížit se s nimi trochu drhne. Valerie je už hodně bezprostřední, ale v rozletu ji brzdí starší sestra.

Alice s Haroldem se chystají za pár dní k odletu na dovolenou kamsi do Jižní Ameriky a já už jsem připravená téměř na všechny nástrahy, které v domě číhají. Už víím, že se děvčata mohou převlíkat podle libosti a nálady. Oblečení, které mají sotva dvě hodiny na sobě, obratem lítá do košů na prádlo. Pračka a sušička se točí v jednom kuse a bledá Anna stává u žehlicího prkna několik hodin denně.

„Příšerně plýtvají! Vždyť to prádlo není vůbec špinavé!“ rozčiluju se.

Anna krčí rameny. Hlavu má plnou svých dcerušek a nemůže se dočkat, až je uvidí. V pokojíku si pověsila na zeď velkou čtvrtku a dny škrtá jako malé dítě,

které se těší na Vánoce. Na plýtvání je v téhle rodině zvyklá.

Zahradu znám nazpaměť. Kdybych byla malá, vůbec by mě nebavilo si tu hrát. Stejně jako v domě na ní „neníanismítko“. Cestičky jsou zametené, šiška je uklizená ještě dřív, než dopadne na zem. Dokonce se mi zdá, že i větve douglasky tisolisté jsou učesané. Zbygniew je pečlivý a svědomitý. Vysoký, urostlý a zádumčivý Polák se po zahradě pohybuje jako stín Diskobola. Pokus o sblížení ztroskotal. Pochopila jsem, že v tomhle domě si každý hledí své práce, a žádné kamarádčofty se tu nevedou. Nejradši bych s dětmi vypadla kamkoli ven, nejlépe do nádherného lesoparku Hampstead Heath, který znám jenom z internetu, ale Alice mi prozatím žádný takový rozkaz neudělila. Je zalezlá ve svém podkrovním ateliéru a živí se nejspíš molekulami kyslíku. Kupodivu jediný, kdo jeví zájem si aspoň trochu popovídat, je Harold. Každý den se zeptá, jestli jsem měla prima den, a vhodí do koše na prádlo tři košile. Záhadu mi rozluštila Anna: Pochopitelně se v práci musí několikrát za den převléknout. Už mi konečně dochází, proč muži na západ od českých hranic neustále voní!

„Pozítří bude velká zahradní party,“ hlásí mi po třech nedělích pobytu Anna. „Bude tu asi dvacet dospělých a tak patnáct dětí, budu potřebovat pomoc.“

„Budeme připravovat chlebíčky?“ napadne mě, a vzápětí tu pitomost zavrhnou.

Dozvídám se, že přijede firma, která občerstvení přiveze, ale my ho budeme nosit na zahradu podle potřeb. Současně se musíme starat o děti, aby neotravo-

valy dospělé, průběžně nenápadně uklízet a vůbec se chovat, jako kdybychom neexistovaly.

„Alice to sepsala,“ podá mi Anna bílý arch papíru, „ale stejně si o tom chce s tebou ještě promluvit.“

Stoupám po schodišti k paní domu, klepu na dveře a ocitám se v místnosti, do které nás Alice nikdy nezve, kde je neskutečný zmatek, barvy, tužky, milion roliček papíru a miliarda lesklých časopisů. Alice sedí za stolem a hledí do počítače. Na rohu stolu balancuje několik hrnečků se zbytky čaje.

Vychrlím na ni všechno, co mi vyložila Anna, i to, že hodlám být neviditelná.

Alice se neusměje.

„Ano, Anna vám to řekla přesně,“ pronese hlasem, z kterého opět zní neskutečná únava. „Jen vás chci upozornit, že když se koná podobná akce, chci mít vše podle protokolu a bývám nepříjemná.“

Stojím jako tvrdé y. Co se na tohle dá říct jiného, než že jsem opravdu zvědavá.

„Jsem zvědavá,“ řeknu s úsměvem.

„Prosím?“

„Že jsem zvědavá... tedy, myslím na vaše přátele.“

„Fajn,“ řekne Alice. „Přijdou zejména manželovi kolegové s rodinami.“

„Chápu.“

Alice si chvílku mne čelo. Zřejmě neví, co chápu. Nakonec – já to taky nevím.

„Je to poslední večírek před odletem.“

„Já vím. Věřím, že během vaší nepřítomnosti budou dcerky v pořádku. Už jsme si na sebe zvykly,“ cením zuby trochu nepřírozeně, i když mluvím ryzí pravdu. „Mám je moc ráda.“

„Ano?“ Alice si promne oči a zahledí se do počítače. Chvilku něco ťuká, pak pochopí, že jsem nepochopila, že mám odejít, a řekne: „Můžete odejít.“

Silou vůle se ovládám, abych neudělala pukrle, popadnu špinavé hrnečky a vracím se do jídelny. Pevně věřím, že Alice nic o mém pobytu zde nebude vykládat Sabině!

„Tak co budeme dělat dneska?“ ptám se holek, když dosnídaly a v mohérových svetříčcích (heřmánkově žlutý a starorůžový) usedly na velkou koženou pohovku v obývacím pokoji.

Dneska prší, na zahradu se jít nedá, venku je pošmurno a nevlídno, jako by se blížil podzim. Dokonce musíme svítit, jinak bych jejich obličejíky skoro neviděla.

„Budeme si číst,“ chce Caroline. Je vášnivá čtenářka a já ji denně musím pochválit.

Vlastně holky téměř nevidím u televizní obrazovky, i když v herně kryje polovinu stěny. Bohužel však malá Pretty women nečte nic jiného než velké obrázkové časopisy.

„Já číst neumím,“ připomene Valerie. „Budeš mi kreslit?“

Valerie mi vyleze na klín, ale já ji k sobě přitisknu jen na vteřinu, jen malinko, aby Caroline nežárnila. Starší sestra mi připomíná naši kočku, pomazlit se nenechá, při sebemenším pokusu sekne drápkem, ale jakmile se v mé blízkosti objeví jiná číča, syčí jako husa.

Přináším tedy velký koš pastelek a dva bloky. Nejvíc Valerii baví, když jí kreslím obrázky a ona hádá, co to je. Netuší, že jsem se rozhodla doplnit si tak znalost angličtiny. Musím si dát při kreslení však pozor, pro-

tože můj obrázek čápa Caroline přeložila jako plameňáka, a když holky poté u večere tvrdily, že v Čechách nosí děti v zobáku plameňáci, Alice zamýšleně podotkla, že to nikdy v životě neslyšela, ale nakonec proč ne, když ve Francii děti rostou v zelí. Na chybu přišla až Anna, která dodala, že si vždycky myslela, že české děti nosí vrány.

„Těšíte se na večírek?“ zkouším vysondovat, co se může dít a koho mám očekávat. „Přijdou vaše kamarádky?“

„To nebudou naše kamarádky,“ prozradí Valerie.

„To se pleteš, Valerie,“ okřikne ji Caroline. „To budou děti tátových a mamčiných přátel, takže to budou i naše kamarádky.“

Valerie neuhne pohledem, dívá se na sestru a určitě si tuhle informaci pečlivě ukládá do mozkových závitů. Dost by mě zajímalo, jak se podařilo Alici vštípit dětem do krve poslušnost, když je skoro nevidí a jsou od narození dány napospas au-pairkám. Pokud to rodiče zvládnou za jeden den v týdnu – a sice v neděli, kdy máme s Annou volno, měli by se nechat zapsat do Guinnessovy knihy rekordů.

Holky umí být jako myšky, obzvlášť když prší, začaly si kreslit, a tak si dojdou k Alici o povolení a odcházím žehlit. Smetanový pokoj pro hosty s košem přetékačím prádlem mi hodně připomíná pohádku Hrnečku, vař! Anna se nechá ráda vystřídat a jde nám uvařit kafe.

Chvilé, kdy si tiše povídáme – tiše proto, abychom slyšely, kdyby se holkám o patro výš něco přihodilo – mám za celý den nejradši. Anna nemluví o ničem jiném než o svých dětech. Zbožňuje je, a jak se mi při-

znala, celé hodiny se u žehlení modlí. Mám pocit, že třetinu výplaty protelefonuje. Mně se zatím nestýská vůbec, děti mě pilně zásobují esemeskami, které Anně pročítám pro smutné pobavení.

Sem v poho neboj.

Syn, který má měsíc řidičák, a přesto neohroženě v půjčeném voze projíždí s přítelkyní Itálii. Jeho odvalu bych chtěla mít.

Maminko všechno je v pořádku já i babička. Bohužel prší a tak si moc neužíváme dokonce si myslím že jsme přibraly babička moc peče. Táta tu nebyl.

Prostřední dcera je moje pravdomluvné, hodné, poctivé sluníčko.

Mami leje a tak s babi koukáme na televizi. Zítřka už jedu k té kamarádce táta mě tam veze ale nedal mi tolik kapesného jak jsem chtěla. Tak se mi tam nechce.

Ze zprávy nejmladší dcery cítím výčitku. Umím si představit, jak je otrávená, a utvrzuju sama sebe, že má, co chtěla. Já jsem jí společnou dovolenou nabízela! Současně vím, že ji otrávil výše kapesného, a ne moje nepřítomnost. Ještě pořád chybím krátce. Od mého odjezdu z Prahy neuplynul ani měsíc.

Zajímavé je, že za tu dobu jsem se dokázala lépe skamarádit s Benjaminem Kurasem a jeho přáteli než s malou Caroline a Valerií. Musím se hlídat, abych Valerii nenadržovala, je dětsky bezprostřední a mazlivá jako kotě na rozdíl od Caroline, v jejíž osmileté osobnosti se smíchala chladnokrevnost římských legionářů s genofondem konzervativní Anglie. Neumím si představit tohle půvabné, leč upjaté děvčátko pohromadě s jinými dětmi. O to víc jsem zvědavá na zahradní party.

Benjamin mi vysvětlil, že podobné sešlosti se nedají srovnat s žádnou oslavou běžných Čechů. Jeho machrování jsem nevěřila, dokud se za tři dny nezačaly k domu sjíždět lesklé šedé či černé vozy a z jejich klimatizovaných útrob nevystupovali malí aristokrati se svým dospělým doprovodem.

Hledím na ně nenápadně z okna hostinského pokoje. Na zahradě je všechno připravené, firma dovezla neuvěřitelné dobroty, jimiž jsme s Annou pokryly několik stolů, které nám z garáže pomohl vynosit Zbygniew. Do poslední chvíle nebylo jasné, jestli přestane pršet, a my čekaly na poslední rozkazy Alice. Minutu před příjezdem prvního hosta však vysvitlo slunce, a tak jsme naklusalý s tácy na terasu. Dívám se na průvod sunoucí se přes dvůr na zadní zahradu. V krku mi buší, nevím, jestli mám strach z dětí, anebo z toho, že bude Alice nepřijemná. Pozoruji, skrytá za závěsem, děti ve věku od čtyř do deseti let, které se jako na přehlídkovém molu nesou po dláždění na terasu. Muži mají obleky a košile s kravatami, ženy koktejlky, boty na podpatcích a sněhobílé úsměvy. Alice je přijímá ve vypasovaných tmavých lesklých šatech, z kterých vystupují její kostnatá ramena, Harold s úsměvem od ucha k uchu vtipkuje, odpovědí mu jsou výbuchy zdvořilého smíchu. Caroline s Valerií mají tmavomodré šatičky na ramínka s aplikací krajky na zádech. Vlasy jsem jim ráno vyfénovala a uhladila žehličkou na vlasy. Divila jsem se, že mi Alice neporučila nanést jim na tvářičky make-up. Když jsem jim líčení nabídla, Valerie zakoulela očima a Caroline prohlásila, že není dobré, když se dětská pleť ničí make-upem.

Jsem jako na jehlách. Z nervozity nedokážu děti spočítat. Deset, jedenáct... Už jsou všechny? Ach jo!

Objeví se Anna, kterou Alice vybrala, aby byla hostům k dispozici v chodbě, pokud by si cokoliv chtěli odložit na věšák. Přináší právě velkou kabelu, kterou postavila na zem. Tváří se jako duchem nepřítomná, jako by ji banda na zahradě nijak neznepokojovala. Stoupne si vedle mě a hledíme z okna. Obě na sobě máme tmavé úzké kalhoty a tmavé halenky, Anna má vlasy do culíku, já jsem si vlasy na radu Alice nagelovala a mám je sčesané za ušima. Dospělí a děti neberou konce. Anna si záhadně povzdychne: „Přijel i Edward, ach jo. To jsem zvědavá, která z nás ho vyfásne.“

Chci zděšeně vyhrknout, jestli mu mám být po vůli, či ne, když se z chodby ozve Alice a zavolá moje jméno. Lupne mi v kříži jako při maturitě.

„Ano?“

Alice na mě kývne, nic neřekne, a odchází na zahradu, já jako správný sluha za ní. V hlavě mám zmatek – co po mně chce? Vždyť hosté teprve přijeli. Z Annina vyprávění jsem pochopila, že se partička capartů nejdřív nacpe, a pak si teprve pod naším dohledem pohraje.

Když stanu tváří v tvář skupině vymydlených Angličanů, připadám si opravdu jako Saturnin. Ten byl však na rozdíl ode mě hostům představen, já jen dostávám beze slova do rukou dvouměsíční mimino. Na sobě má přenádherné sametové medové dupačky a na bryndáčku pod krkem rozkošný nápis Edward. Jeho elegantní matka ho naposledy polechtá pod krčkem: „Ed je zlatíčko.“ A obrací se zpátky ke skupině.

Bože, co s ním? Mám ho uložit do postele, nebo ho mám nakojit???

Nikdo už mi nevěnuje sebemenší pozornost. Děti postávají kolem stolů, pokukují po sobě, některé i po mně, dvojice holčiček se drží za ruce. Dospělí se docela hlučně baví, jídla se ještě nikdo nedotkl.

Postavím se s Edwardem trochu stranou společnosti a dělám, jak jsem nadmíru šťastná, že ho můžu držet a že doufám, že se mi té pocty dostane po celý večer! Chlapeček je našťestí hodný, mžourá očky, která mu trošku slzí, vystrkuje jazýček a malinko slintá, ovšem podle vlastních zkušeností vím, že každou vteřinou může propuknout v nekontrolovaný pláč. Budu tu takhle stát celé odpoledne? Očima hledám pomoc u Valerie. Naštěstí to pochopí a poposkočí ke mně, spolu s ní přijde asi osm holčiček včetně Caroline.

„To je Edward,“ řekne mi důležitě. „Je úplně malý.“

„Vím,“ prohlásím důstojně. „Přinesl ho plameňák.“

Zaháním hysterický smích, který mi zabublal v břiše. Děti na mě nevěřicně koukají. A Valerie se zasměje.

„Ona si dělá legraci,“ promluví otráveně Caroline. „Ona je Češka.“

„To je můj bratr,“ řekne světlavá dívka v bleďemodré hedvábné halence s bílým svetříkem a brokátovou vínovou sukničkou. Na nohou má dokonalé fialové vysoké šněrovací kožené botky. Vůbec všechny děti tu vypadají, jako by vypadly z výlohy obchodu Maxfield.

„A jak se jmenuješ ty?“ zeptám hubené Edwardovy sestry.

„Elisabeth.“

Bez okolků se začnu Elisabeth vyptávat na mnoho podrobností. Kolik je jí let, do jaké chodí třídy, jestli má ráda čokoládu... K mému překvapení mi odpovídá a její odpovědi nabývají na důležitosti, protože děti na ni hledí zvědavě s otevřenými pusami. Víím už téměř všechno, i to, že je jí osm, mají polskou chuť, v pokojíku má Liz žlutý koberec a už letěla desetkrát letadlem. Všímám si, že se na mě Valerie po očku kouká a čeká, kdy povím nějakou hloupost. Mrknu na ni: Ještě je čas!

Bavím se. Holčičky mi samy o sobě zvěstují, jakou barvu koberce mají v pokoji. Překřikují se a já je vyzvu, aby se hlásily jako ve škole. Okamžitě vyletí k obloze útlé ručičky s nehtíky ošetřené manikúrou. Sláva – navzdory oblečkům jsou to skutečné děti. Už víím, že je tu pětiletá Rachel, sedmiletá Patricia, šestiletá Catherine... Přiklání se k nám poslední dětský host, asi jedenáctiletý zrzavý mladík Theodor v tmavém obleku s ležérně rozepnutým sáčkem a tmavě zelenou košilí s vázankou. Je mi jasné, že se ukrutně nudí. Usměju se na něho, ale tváří se nezúčastněně. Hledí na dům, jako by počítal červené cihly, a bez emocí poslouchá informace děvčat.

„Caroline?“ ozve se Alice. „Nabídni přátelům občerstvení.“

Dospělí se usmívají, jejich ratolesti se ode mě odlepily a Caroline je důležitě vede ke stolu, vzdálenému dvěma metry od nás. Dětské menu je jiné než dospělé, chybí tu pršut, sušená rajčata a olivy s česnekem. Pyramida z ovoce se podobá hradu. Děti si spořádaně na barevné tácky kladou miniaturní masové rolády, šunku, klobásky, sýr, grilovaná rajčátka... Usednou na barevné sto-

ličky a Anna každému z nich na stolec postaví sklenici džusu s barevným brčkem. Chci na ni mrknout a ukázat jí vítězoslavně Edwarda, ale stane se něco hrozného! V kapse mi začne zvonit mobil. Ach, kdyby se to stalo ve chvíli, kdy si všichni povídali a překřikovali se, nebylo by to tak strašné jako teď, když mají všichni pusy plné jídla. Zhlédnu obličej Alice a už vím, co znamenalo, když mě upozorňovala, že na party umí být nepříjemná. Hrábnu rukou do kapsy a chci mobil vypnout, ale vyděším se. Volá mi bývalá tchyně, babička prostřední dcery. Velmi dobře ví, že mi sem volat nesmí, pouze v případě živelní katastrofy!

Naštěstí zareagovala Anna. Vzala mi z rukou Edwarda, a já rychlým krokem mizím v domě.

„Co se stalo?“ vyjeknu.

Tchyně na mě vychrlí dotaz, jestli mi nevolala dcera, která odjela ráno ke kamarádce do městečka vzdáleného padesát kilometrů, a teď ta kamarádka volá, že autobus projel, ale dcera nedorazila. Mobil nebere.

Polije mě ledový pot.

„Nikdo mi nevolal!“

„No... a kde tedy může být?“

Držím si rukou čelo. Bože všemohoucí, pomoz mi! Přece mě v tom nenecháš!

„Nevím... nevím... v kolik tam měla dorazit?“

„Ve dvě.“

„A kolik je?“

Jsem dezorientovaná. Velké bytelné kyvadlové hodiny v chodbě ukazují tři hodiny. Je doma o hodinu víc, nebo míň?

„Čtyři hodiny.“

„Musíte ji najít!“